

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม ก่อน ระหว่างและหลังการใช้อินเทอร์เน็ต รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมระหว่างและหลังการใช้อินเทอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2540 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย โดยเป็นกลุ่มอาสาสมัครที่ตอบแบบสอบถามจาก Web Site จำนวน 222 คน จาก 41 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อสอบถามและเก็บข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต ใน Web Site ที่ URL http://www.k12.nectec.or.th/chula_form แบ่งออกเป็น 6 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 สอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนส่งเสริมของผู้ปกครองและโรงเรียน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมก่อนการใช้อินเทอร์เน็ต
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ต
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมหลังการใช้อินเทอร์เน็ต
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป spss/pc+ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย(\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) t-test One Way Anova และ การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปและลักษณะประชากรของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาย กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สายวิทยาศาสตร์ เกเรดเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.00 - 4.00 วิชาภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ได้เกรด 4 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และนักเรียนส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนต่างจังหวัด แต่โรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล

นักเรียนส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ที่บ้าน แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้ที่เชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตจากที่บ้าน โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนมีประสบการณ์ในใช้คอมพิวเตอร์ 3.23 ปี และใช้คอมพิวเตอร์ 10.18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ในการใช้อินเทอร์เน็ตและพิมพ์เอกสาร ผู้ปกครอง ญาติ พี่น้องและตัวนักเรียนเองส่วนใหญ่ ไม่ได้เป็นสมาชิกอินเทอร์เน็ต

ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนส่งเสริมของผู้ปกครองและโรงเรียน

สำหรับการสนับสนุนของผู้ปกครอง ไม่มีประเด็นใดที่มีค่าเฉลี่ยสำคัญในการศึกษานี้ โรงเรียนส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต เฉลี่ย 60.30 เครื่อง การสนับสนุนส่งเสริมของโรงเรียนที่สำคัญคือ สอนการใช้อินเทอร์เน็ตในชั้นเรียนและจัดหาวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตให้อย่างเพียงพอรวมทั้งติดตั้งคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่เอื้อต่อการใช้ประโยชน์ไว้ที่ห้องคอมพิวเตอร์ โรงเรียนส่วนใหญ่เปิดให้ใช้อินเทอร์เน็ตในช่วงพักเที่ยงและเปิดให้ใช้อินเทอร์เน็ตช่วงเย็นหลังเลิกเรียน

พฤติกรรมก่อนการใช้อินเทอร์เน็ต

นักเรียนส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ การใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 9.92 เดือน นักเรียนส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตจากโรงเรียนและเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ตจากเพื่อน เหตุผลของการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด คือ ต้องการความเพลิดเพลิน รองลงมาได้แก่ มีประโยชน์ต่อการเรียน ทำให้เป็นคนทันสมัย ได้ฝึกการใช้ภาษาอังกฤษและสามารถนำไปพูดคุยกับคนอื่น ๆ ที่ใช้อินเทอร์เน็ตได้ ตามลำดับ

สำหรับพฤติกรรมก่อนการใช้อินเทอร์เน็ตที่นักเรียนชายแตกต่างจากนักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ นักเรียนชายมีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต 10.94 เดือน เรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตจากการอ่านหนังสือค้นคว้าด้วยตนเอง ในขณะที่นักเรียนหญิง มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต 8.39 เดือน เรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตจากการเรียนในชั้นเรียน ใช้อินเทอร์เน็ตจากโรงเรียน ใช้อินเทอร์เน็ตเพราะต้องการความเพลิดเพลิน ใช้อินเทอร์เน็ตเพราะมีประโยชน์ต่อการเรียนและใช้อินเทอร์เน็ตเพราะอยู่ในหลักสูตรที่ต้องเรียน

พฤติกรรมก่อนการใช้อินเทอร์เน็ตที่นักเรียนสายวิทยาศาสตร์แตกต่างจากนักเรียนสายศิลปศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตจากการอ่านหนังสือค้นคว้าด้วยตนเอง ส่วนนักเรียนสายศิลปศาสตร์ ใช้อินเทอร์เน็ตเพราะ ต้องการความเพลิดเพลิน ใช้อินเทอร์เน็ตเพราะ สามารถทำให้พูดคุยกับคนอื่น ๆ ที่ใช้อินเทอร์เน็ตได้ และใช้อินเทอร์เน็ตเพราะอยู่ในหลักสูตรที่ต้องเรียน

พฤติกรรมก่อนการใช้อินเทอร์เน็ตที่นักเรียนในกรุงเทพฯและบริเวณชานเมืองแตกต่างจากนักเรียนต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ เรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตจากการอ่านหนังสือค้นคว้าด้วยตนเอง ในขณะที่นักเรียนต่างจังหวัดเรียนรู้อินเทอร์เน็ตจากการเรียนในชั้นเรียน ใช้อินเทอร์เน็ตจากโรงเรียนและใช้อินเทอร์เน็ตเพราะมีประโยชน์ต่อการเรียน

พฤติกรรมระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ต

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยสัปดาห์ละ 6.67 ชั่วโมงและใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยครั้งละ 1.78 ชั่วโมง นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตวันธรรมดาในช่วงเวลากลางวัน (09.00น. - 15.59น.) โดยใช้อินเทอร์เน็ตตามลำพัง รองลงมาคือ ใช้กับเพื่อน นักเรียนส่วนใหญ่ใช้บริการเว็ลด์ไวด์เว็บ(WWW) เลือกเข้าเว็บไซต์ด้านความบันเทิง โดยเข้าเว็บไซต์ภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาคือเว็บไซต์ภาษาไทย นักเรียนส่วนใหญ่ใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์(E-mail) เพื่อติดต่อกับเพื่อน เมื่อพบสิ่งที่น่าสนใจบนอินเทอร์เน็ต นักเรียนใช้การบันทึกตำแหน่งเว็บไซต์

สำหรับพฤติกรรมระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ตที่นักเรียนชายแตกต่างจากนักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ นักเรียนชายใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 7.30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ใช้อินเทอร์เน็ตวันเสาร์-อาทิตย์หรือวันหยุด การใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์(E-mail) เข้าเว็บไซต์ภาษาอังกฤษ ในขณะที่นักเรียนหญิง ใช้อินเทอร์เน็ต 5.37 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตร่วมกับเพื่อน นักเรียนเข้าเว็บไซต์ภาษาไทย

พฤติกรรมระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ตที่นักเรียนสายศิลปศาสตร์ แตกต่างจากนักเรียนสายวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ นักเรียนสายศิลปศาสตร์ ใช้บริการสนทนาออนไลน์ (IRC/Talk/chat) เข้าเว็บไซต์ประเภทความบันเทิง ใช้สนทนาออนไลน์(IRC/Talk/chat)เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ใช้บริการบริการกลุ่มข่าวเพื่อความบันเทิงสนุกสนาน ซึ่งพฤติกรรมทั้งหมด นักเรียนสายศิลปศาสตร์จะมีค่าเฉลี่ยของการใช้มากกว่า

พฤติกรรมระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ตที่นักเรียนในกรุงเทพฯและปริมณฑล แตกต่างจากนักเรียนต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ นักเรียนในกรุงเทพฯและปริมณฑล ใช้อินเทอร์เน็ต 8.48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในขณะที่ นักเรียนต่างจังหวัด ใช้อินเทอร์เน็ต 5.04 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นักเรียนส่วนใหญ่ใช้ในวันธรรมดาตอนกลางวัน(09.00น.-15.59น) ใช้อินเทอร์เน็ตร่วมกับเพื่อน เข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับความรู้และการศึกษา เข้าเว็บไซต์ภาษาไทย

พฤติกรรมหลังการใช้อินเทอร์เน็ต

นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินและได้รับความรู้รวมทั้งมีเพื่อนใหม่มากขึ้นจากการใช้อินเทอร์เน็ต นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากอินเทอร์เน็ตไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาและนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากอินเทอร์เน็ตไปสนทนาแลกเปลี่ยนกับบุคคลอื่นและค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงพฤติกรรมหลังการใช้อินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักเรียนสายศิลปศาสตร์ ได้รับความเพลิดเพลินจากการใช้อินเทอร์เน็ต มากกว่านักเรียนสายวิทยาศาสตร์ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักเรียนในต่างจังหวัดนำความรู้ที่ได้จากอินเทอร์เน็ตไปใช้ประโยชน์ในการศึกษามากกว่านักเรียนในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิเคราะห์หัตถดถอยพหุแบบขั้นตอนเพื่อทำนายปัจจัยกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

องค์ประกอบที่สัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรม การใช้อินเทอร์เน็ตร่วมกับบุคคลต่างๆ คือ ความแตกต่างลักษณะทางประชากรได้แก่ ขนาดของโรงเรียนสัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตกับเพื่อน

การใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ในการพิมพ์เอกสาร สัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตตามลำพัง

ผู้ปกครองเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตให้นักเรียนสัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตตามลำพัง ญาติ พี่ น้อง เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตให้นักเรียนสัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตกับญาติ พี่ น้อง

การสนับสนุนส่งเสริมของโรงเรียนได้แก่ การติดตั้งคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไว้ในห้องอื่นๆ สัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตกับญาติ พี่ น้อง โรงเรียนเปิดให้ใช้อินเทอร์เน็ตช่วงเช้าก่อนเข้าชั้นเรียนสัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตตามลำพัง

การเรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตได้แก่ นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตจากเพื่อน สัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตกับเพื่อน นักเรียน เรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตจากผู้ปกครองสัมพันธ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตกับผู้ปกครองและการใช้อินเทอร์เน็ตกับญาติ พี่ น้อง

องค์ประกอบที่สัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรมการใช้เว็ลด์ไวด์เว็บ(WWW) คือ ความแตกต่างลักษณะทางประชากร ได้แก่ ที่ตั้งโรงเรียนสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับความรู้และการศึกษา ขนาดของโรงเรียนสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับบุคคลหรือหน่วยงานที่น่าสนใจ

ประสบการณ์ทางคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ระยะเวลาที่ใช้คอมพิวเตอร์ต่อสัปดาห์สัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับประกาศและข่าวสารต่าง ๆ การใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ในการพิมพ์เอกสารสัมพันธ์กับปริมาณการใช้บริการเว็ลด์ไวด์เว็บ(WWW) การใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ในการเขียนโปรแกรมสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับประกาศและข่าวสารต่าง ๆ

การสนับสนุนของผู้ปกครอง ได้แก่ ผู้ปกครอง เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตให้นักเรียนสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับบุคคลหรือหน่วยงานที่น่าสนใจและการเข้าเว็บไซต์ภาษาไทย ผู้ปกครองให้ไปเรียน/อบรมการใช้อินเทอร์เน็ตสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์ภาษาอังกฤษ

การสนับสนุนของโรงเรียน ได้แก่ จัดหาวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตให้สัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์ภาษาอังกฤษ จัดกิจกรรมเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับความรู้และการศึกษาและการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับกีฬา การเปิดให้ใช้อินเทอร์เน็ตช่วงพักเที่ยงสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับความรู้และการศึกษาและการเข้าเว็บไซต์ภาษาไทย

ประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับความรู้และการศึกษา

การเรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ได้แก่ เรียนรู้จากโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับความรู้และการศึกษา เรียนรู้จากการอ่านหนังสือค้นคว้าด้วยตนเองสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์ภาษาไทย เรียนรู้จากญาติ พี่ น้องสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับกีฬา

เหตุผลในการใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ ใช้เพราะมีประโยชน์ต่อการเรียนสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับความรู้และการศึกษา ใช้เพราะ ต้องการความเพลิดเพลินสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับความบันเทิง ใช้เพราะ ได้ฝึกภาษาอังกฤษสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับประกาศและข่าวสารต่าง ๆ และการเข้าเว็บไซต์ภาษาอังกฤษ ใช้เพราะต้องใช้ส่งการบ้านสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์ภาษาอังกฤษ

ทัศนคติ ได้แก่ การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้นักเรียนเป็นคน ทันสมัย / ล้ำสมัยสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับความรู้และการศึกษาและการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับประกาศและข่าวสารต่าง ๆ การใช้อินเทอร์เน็ตมีผลต่อวัฒนธรรม ของชาติ ได้รับการส่งเสริม/ถูกทำลายสัมพันธ์กับการเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับความรู้และการศึกษา

องค์ประกอบที่สัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรมการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) คือ ความแตกต่างลักษณะทางประชากร ได้แก่ แผนกวิชาสัมพันธ์กับ การใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ติดต่อสื่อสารกับเพื่อน เกรดภาษาอังกฤษสัมพันธ์กับ การใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ติดต่อสื่อสารกับเพื่อน การมีคอมพิวเตอร์ที่บ้านสัมพันธ์กับการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ติดต่อสื่อสารกับเพื่อน และปริมาณการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

ประสบการณ์การการใช้คอมพิวเตอร์ ได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์ในการเล่นเกมส์สัมพันธ์กับการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ติดต่อสื่อสารกับเพื่อน

การเป็นสมาชิกอินเทอร์เน็ตของผู้ปกครองสัมพันธ์กับการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ การเป็นสมาชิกอินเทอร์เน็ตของนักเรียนปกครองสัมพันธ์กับการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ ญาตี พี น้อย เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตให้นักเรียนสัมพันธ์กับการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ติดต่อสื่อสารกับเพื่อน

การสนับสนุนของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสอนการใช้อินเทอร์เน็ตในชั้นเรียนสัมพันธ์กับการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ การติดตั้งอินเทอร์เน็ตไว้ในห้องพักสัมพันธ์กับครูการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์แลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา โรงเรียนเปิดให้ใช้อินเทอร์เน็ตช่วงเย็นหลังเลิกเรียนสัมพันธ์กับการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ติดต่อสื่อสารกับเพื่อน โรงเรียนเปิดให้ใช้อินเทอร์เน็ตตลอดเวลาสัมพันธ์กับการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์แลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา

การเรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ได้แก่ เรียนรู้อินเทอร์เน็ตจากเพื่อนสัมพันธ์กับการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ติดต่อสื่อสารกับอาจารย์

สถานที่ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตจากที่บ้านสัมพันธ์กับการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตจาก Cyber cafe' สัมพันธ์กับการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์แลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา

เหตุผลในการใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ ใช้อินเทอร์เน็ตเพราะ ได้ฝึกภาษาอังกฤษสัมพันธ์กับการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ติดต่อสื่อสารกับอาจารย์

ทัศนคติ การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้นักเรียนมีความรู้รอบตัวกว้างขวาง / คับแคบสัมพันธ์กับการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ติดต่อสื่อสารกับเพื่อน การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้นักเรียนเป็นคนทันสมัย / ล้าสมัยสัมพันธ์กับการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์แลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา

องค์ประกอบที่สัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรมการใช้บริการสนทนาออนไลน์ (Talk/chat/IRC) คือ ความแตกต่างลักษณะทางประชากร ได้แก่ ขนาดของโรงเรียนสัมพันธ์กับปริมาณการใช้บริการสนทนาออนไลน์

ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ ได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์ในการพิมพ์เอกสารสัมพันธ์กับใช้บริการสนทนาออนไลน์เพื่อติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ การใช้คอมพิวเตอร์ในการเขียนโปรแกรมสัมพันธ์กับใช้บริการสนทนาออนไลน์เพื่อติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ การใช้คอมพิวเตอร์ในการดูภาพยนตร์-ฟังเพลงสัมพันธ์กับใช้บริการสนทนาออนไลน์เพื่อติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ ใช้บริการสนทนาออนไลน์เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อนและใช้เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา

การสนับสนุนของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสอนการใช้อินเทอร์เน็ตในชั้นเรียนสัมพันธ์กับใช้บริการสนทนาออนไลน์เพื่อติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ การติดตั้งอินเทอร์เน็ตไว้ในห้องสมุดสัมพันธ์กับใช้บริการสนทนาออนไลน์เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน โรงเรียนเปิดให้ใช้อินเทอร์เน็ตช่วงพักเที่ยงสัมพันธ์กับใช้บริการสนทนาออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา

เหตุผลในการใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ ใช้เพราะทำให้พูดคุยกับคนอื่น ๆ ที่ใช้อินเทอร์เน็ตได้สัมพันธ์กับปริมาณการใช้บริการสนทนาออนไลน์ ใช้บริการสนทนาออนไลน์เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อนและใช้บริการสนทนาออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา ใช้เพราะได้ฝึกภาษาอังกฤษสัมพันธ์กับใช้บริการสนทนาออนไลน์เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน

ทัศนคติ ได้แก่ การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้นักเรียนเป็นคน ทันสมัย / ล้ำสมัยสัมพันธ์กับใช้บริการสนทนาออนไลน์เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน

องค์ประกอบที่สัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรมการใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล(FTP) คือ ความแตกต่างลักษณะทางประชากร ได้แก่ ระดับชั้นสัมพันธ์กับการแลกเปลี่ยนแฟ้มข้อมูล

ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ ได้แก่ ระยะเวลาของประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์สัมพันธ์กับถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลประเภทเกมส์และแลกเปลี่ยนแฟ้มข้อมูล ระยะเวลาที่ใช้คอมพิวเตอร์ต่อสัปดาห์สัมพันธ์กับปริมาณการใช้ การใช้คอมพิวเตอร์ในการเขียนโปรแกรมสัมพันธ์กับปริมาณการใช้ การใช้คอมพิวเตอร์ในการเล่นเกมส์สัมพันธ์กับถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลประเภทเกมส์ การใช้คอมพิวเตอร์ในการดูภาพยนตร์-ฟังเพลงสัมพันธ์กับการแลกเปลี่ยนแฟ้มข้อมูล

การเป็นสมาชิกอินเทอร์เน็ตของผู้ปกครองสัมพันธ์กับถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลประเภทโปรแกรมและแลกเปลี่ยนแฟ้มข้อมูล การเป็นสมาชิกอินเทอร์เน็ตของนักเรียนสัมพันธ์กับถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลประเภทโปรแกรม ญาติ พี่ น้อง เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตให้นักเรียนสัมพันธ์กับถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลประเภทโปรแกรมและแลกเปลี่ยนแฟ้มข้อมูล นักเรียนเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตสัมพันธ์กับปริมาณการใช้และการแลกเปลี่ยนแฟ้มข้อมูล

การสนับสนุนของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนใช้อินเทอร์เน็ต ในวิชาอื่น ๆ สัมพันธ์กับการแลกเปลี่ยนแฟ้มข้อมูล โรงเรียนจัดอบรมการใช้อินเทอร์เน็ตสัมพันธ์กับปริมาณการใช้ จำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของโรงเรียนสัมพันธ์กับถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลประเภทเกมส์ โรงเรียนเปิดให้ใช้อินเทอร์เน็ตช่วงเย็นหลังเลิกเรียนสัมพันธ์กับการแลกเปลี่ยนแฟ้มข้อมูล

การเรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ได้แก่ เรียนรู้จากการเข้ารับการอบรมสัมพันธ์กับการแลกเปลี่ยนแฟ้มข้อมูล เรียนรู้จากโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนสัมพันธ์กับถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลประเภท

เกมส์ เรียนรู้อินเทอร์เน็ตจากเพื่อนสัมพันธ์กับถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลประเภทโปรแกรม เรียนรู้จากญาติ พี่ น้องสัมพันธ์กับปริมาณการใช้ นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตจากบ้านเพื่อนสัมพันธ์กับถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลประเภทเกมส์

องค์ประกอบที่สัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรมการใช้บริการกลุ่มข่าว (Newsgroups) คือ ประสบการณ์ทางคอมพิวเตอร์ ได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์ในการพิมพ์เอกสารสัมพันธ์กับปริมาณการใช้ การใช้คอมพิวเตอร์ในการดูภาพยนตร์-ฟังเพลงสัมพันธ์กับปริมาณการใช้

การเป็นสมาชิกอินเทอร์เน็ตของผู้ปกครองสัมพันธ์กับการใช้บริการกลุ่มข่าวเพื่อความบันเทิงสนุกสนาน

การสนับสนุนของโรงเรียน ได้แก่ การติดตั้งอินเทอร์เน็ตไว้ในห้องสมุดสัมพันธ์กับการใช้บริการกลุ่มข่าวเพื่อความบันเทิงสนุกสนานและแลกเปลี่ยนความรู้ การติดตั้งอินเทอร์เน็ตไว้ในห้องพักครูสัมพันธ์กับปริมาณการใช้ การติดตั้งอินเทอร์เน็ตไว้ในห้องอื่นๆสัมพันธ์กับปริมาณการใช้

เหตุผลในการใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตเพราะเห็นผู้อื่นใช้ จึงใช้บ้าง สัมพันธ์กับใช้บริการกลุ่มข่าวแลกเปลี่ยนข่าวสารทั่วไป การใช้บริการกลุ่มข่าวเพื่อความบันเทิงสนุกสนานและแลกเปลี่ยนความรู้

ทัศนคติ ได้แก่ การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้นักเรียนเป็นคน ทันสมัย / ล้ำสมัยสัมพันธ์กับใช้บริการกลุ่มข่าวแลกเปลี่ยนข่าวสารทั่วไป การใช้อินเทอร์เน็ตมีผลต่อวัฒนธรรมของชาติ ได้รับการส่งเสริม/ถูกทำลายสัมพันธ์กับใช้บริการกลุ่มข่าวเพื่อความบันเทิงสนุกสนาน

องค์ประกอบที่สัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรมการปฏิบัติเมื่อพบเนื้อหาที่น่าสนใจ คือ การมีคอมพิวเตอร์ที่บ้านสัมพันธ์กับบันทึกลงฮาร์ดดิส/ดิสเก็ต การใช้คอมพิวเตอร์ในการดูภาพยนตร์-ฟังเพลงสัมพันธ์กับบันทึกลงฮาร์ดดิส/ดิสเก็ต การติดตั้งอินเทอร์เน็ตไว้ในห้องห้องอื่นๆสัมพันธ์กับจดลงกระดาษ

นักเรียน เรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตจากการอ่านหนังสือค้นคว้าด้วยตนเองสัมพันธ์กับบันทึกลงฮาร์ดดิส/ดิสเก็ต

นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตจากบ้านเพื่อนสัมพันธ์กับการพิมพ์ลงกระดาษ (print)

นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตเพราะ สามารถทำให้พูดคุยกับคนอื่นๆ ที่ใช้อินเทอร์เน็ตได้เอง สัมพันธ์กับบันทึกลงฮาร์ดดิส/ดิสเก็ต

สำหรับคนไทยการใช้อินเทอร์เน็ต เป็นสิ่งจำเป็น / เป็นแฟชั่นสัมพันธ์กับบันทึกตำแหน่ง
เว็บไซต์

องค์ประกอบที่สัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรมกรที่ได้รับประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต คือ
การสนับสนุนของผู้ปกครอง ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมของผู้ปกครองด้านวัสดุอุปกรณ์สัมพันธ์กับ
มีเพื่อนใหม่มากขึ้น ผู้ปกครองให้ไปเรียน / อบรมการใช้อินเทอร์เน็ตสัมพันธ์กับการใช้ภาษาอังกฤษ
ดีขึ้น

การสนับสนุนของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสอนการใช้อินเทอร์เน็ตในชั้นเรียนสัมพันธ์กับ
การใช้ภาษาอังกฤษดีขึ้นโรงเรียนเปิดให้ใช้อินเทอร์เน็ตช่วงพักเที่ยง สัมพันธ์กับมีเพื่อนใหม่มากขึ้น
และการใช้ภาษาอังกฤษดีขึ้น นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตจากบ้านเพื่อนสัมพันธ์กับการใช้ภาษาอังกฤษ
ดีขึ้น นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตเพราะ สามารถทำให้พูดคุยกับคนอื่น ๆ ที่ใช้อินเทอร์เน็ตได้สัมพันธ์กับมี
เพื่อนใหม่มากขึ้น

ทัศนคติ ได้แก่ การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้นักเรียนมีความรู้รอบตัว กว้างขวาง / คับแคบ
สัมพันธ์กับการใช้ภาษาอังกฤษดีขึ้น สำหรับนักเรียน การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ / ไร้
ประโยชน์สัมพันธ์กับได้รับความรู้

องค์ประกอบที่สัมพันธ์ในทางบวกกับพฤติกรรมการปฏิบัติหลังการใช้อินเทอร์เน็ต คือ
ความแตกต่างลักษณะทางประชากร ได้แก่ ระดับชั้นสัมพันธ์กับการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

ญาติ พี่ น้อง เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตให้นักเรียนสัมพันธ์กับการสนทนา
แลกเปลี่ยนข้อมูลกับบุคคลอื่น ผู้ปกครองให้ไปเรียน / อบรมการใช้อินเทอร์เน็ตสัมพันธ์กับการ
สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับบุคคลอื่น

การสนับสนุนของโรงเรียน ได้แก่ จำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของโรงเรียน
สัมพันธ์กับการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับบุคคลอื่นและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการศึกษา
โรงเรียนเปิดให้ใช้อินเทอร์เน็ตช่วงพักเที่ยงสัมพันธ์กับการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

การเรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ได้แก่ เรียนรู้จากการอ่านหนังสือค้นคว้าด้วยตนเอง
สัมพันธ์กับการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เรียนรู้จากญาติ พี่ น้องสัมพันธ์กับการนำความรู้ไปใช้
ประโยชน์ในการศึกษา

สถานที่ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตจากโรงเรียนสัมพันธ์กับการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการศึกษา นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตจาก Cyber cafe' สัมพันธ์กับการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับบุคคลอื่น

เหตุผลในการใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตเพราะ มีประโยชน์ต่อการเรียนสัมพันธ์กับการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับบุคคลอื่น

ทัศนคติ ได้แก่ การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้นักเรียนเป็นคน ทันสมัย / ล้ำสมัยโรงเรียนสัมพันธ์กับการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการศึกษา สำหรับนักเรียน การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ / ไร้ประโยชน์ สัมพันธ์กับการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการศึกษา การนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการศึกษาในปัจจุบันเป็นสิ่งที่คุ้มค่า / สิ้นเปลืองสัมพันธ์กับการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับบุคคลอื่นและการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

ทัศนคติ

นักเรียนเห็นว่าการใช้อินเทอร์เน็ตทำให้นักเรียนมีความรู้รอบตัวกว้างขวาง ทำให้นักเรียนเป็นคนทันสมัย การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ และใช้ง่าย การนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการศึกษาในปัจจุบันเป็นสิ่งที่คุ้มค่า เป็นการทำให้การศึกษาก้าวหน้า) สำหรับคนไทยการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งจำเป็น และวัฒนธรรมของชาติได้รับการส่งเสริม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

พฤติกรรมก่อนการใช้อินเทอร์เน็ต

โครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย (SchoolNET Thailand) เริ่มเชื่อมต่อกับกับโรงเรียนครั้งแรกในปี พ.ศ. 2539 จำนวน 50 โรงเรียน และเพิ่มเป็น 104 โรงเรียน ในปี พ.ศ. 2540 (SchoolNET : เครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย,2540) จนถึงปัจจุบัน(2541)เพิ่มกว่า 200 โรงเรียน

(<http://www.k12.nectec.or.th>) โดยมีโรงเรียนที่เชื่อมต่อมีตั้งแต่โรงเรียนประถมศึกษาขึ้นไปส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนรัฐบาล สำหรับโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายมีประมาณ 140 โรงเรียน จากการสอบถามข้อมูล พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการในระยะแรกสามารถให้บริการอินเทอร์เน็ต กับนักเรียนได้เมื่อต้นปีการศึกษา 2540 เนื่องจากต้องใช้เวลาในการเตรียมการด้านวัสดุอุปกรณ์และบุคลากร ดังนั้นจากผลการวิจัยจึงพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 9.92 เดือนซึ่งเป็นระยะเวลาที่สอดคล้องกับการเปิดให้บริการของโรงเรียน จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนชายมีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่านักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ Jamaludin (1996) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ศึกษาอยู่ในต่างประเทศ และจากผลการวิจัยที่ว่า นักเรียนส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตจากโรงเรียน จึงสอดคล้องเป็นอย่างยิ่งกับประสบการณ์ของนักเรียนและเมื่อดูข้อมูลด้านอื่นประกอบ ได้แก่ การที่นักเรียนและผู้ปกครองรวมทั้ง ญาติ พี่น้องส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกอินเทอร์เน็ต และไม่มีคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตจากที่บ้าน จึงเป็นข้อมูลประกอบได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตจากโรงเรียนในวันธรรมดา ซึ่งเมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยพฤติกรรม จะพบว่า นักเรียนในต่างจังหวัดใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียนมากกว่านักเรียนเขตกรุงเทพและปริมณฑล ซึ่งสอดคล้องกับ Schramm (1973) ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับข่าวสาร ไว้ว่าบุคคลจะเลือกใช้สื่อที่อยู่ใกล้ตัวและมีความสะดวกในการใช้มากที่สุด ทั้งนี้เพราะในต่างจังหวัดซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่มีผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเชิงพาณิชย์ ดังนั้นการใช้อินเทอร์เน็ตยังมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงในเรื่องของค่าโทรศัพท์ทางไกลมายังกรุงเทพฯ การใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียน จึงสะดวกที่สุด ทำให้นักเรียนในต่างจังหวัดใช้อินเทอร์เน็ตจากโรงเรียนมากกว่า

จากข้อมูลการวิจัย พบว่า ถึงแม้ว่า โรงเรียนจะสอนการใช้อินเทอร์เน็ต แต่นักเรียนมีการเรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตจากเพื่อนมากกว่า เนื่องจาก การเรียนการสอนอินเทอร์เน็ตจากห้องเรียนยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้หมด ดังนั้นนักเรียนจึงแสวงหาความรู้การใช้อินเทอร์เน็ตจากเพื่อนมากที่สุดโดยการใช้การแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน รวมทั้งการอ่านหนังสือ ค้นคว้าด้วยตนเอง ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่นักเรียนนำมาใช้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งเป็นวัยรุ่น ความสัมพันธ์กับเพื่อนจะมีมากและพฤติกรรมที่แสดงออกจึงเป็นไปตามเพื่อนมากกว่าครู (ปรีชา วิหคโต, 2532) ดังจะเห็นได้จากการใช้บริการต่าง ๆ เพื่อติดต่อกับเพื่อน ได้แก่ การใช้ E-mail หรือ สนทนาออนไลน์ (IRC/Talk/Chat)

สำหรับพฤติกรรมก่อนการใช้อินเทอร์เน็ตที่นักเรียนชายแตกต่างจากนักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ นักเรียนชายมีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตและเรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตจากการอ่านหนังสือค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่านักเรียนหญิง ในขณะที่นักเรียนหญิงเรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตจากการเรียนในชั้นเรียน ใช้อินเทอร์เน็ตจากโรงเรียน ใช้อินเทอร์เน็ตเพราะต้องการความเพลิดเพลิน จากความแตกต่างของพฤติกรรมระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ทั้งนี้เป็นไปตามทฤษฎีของ Hunt (1993) ที่ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกสื่อสารว่ามีปัจจัยต่าง ๆ คือ ความต้องการ เป้าหมายและการใช้ประโยชน์ ซึ่งจะเห็นได้ว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความต้องการ เป้าหมายและการใช้ประโยชน์ แตกต่างกันตามลักษณะเฉพาะของแต่ละเพศ

พฤติกรรมก่อนการใช้อินเทอร์เน็ตที่นักเรียนสายวิทยาศาสตร์แตกต่างจากนักเรียนสายศิลปศาสตร์ เรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตจากการอ่านหนังสือค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่านักเรียนสายศิลปศาสตร์ เนื่องจากเป็นไปตามลักษณะของนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ที่ชอบศึกษาค้นคว้าในการเรียนรู้ ส่วนนักเรียนสายศิลปศาสตร์ ใช้อินเทอร์เน็ตเพราะ ต้องการความเพลิดเพลิน ใช้อินเทอร์เน็ตเพราะ สามารถทำให้พูดคุยกับคนอื่น ๆ ที่ใช้อินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งนักเรียนสายศิลปศาสตร์เป็นสายการเรียนที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของมนุษย์จึงใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าว

วัตถุประสงค์สำคัญของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่ในการใช้อินเทอร์เน็ตก็เพื่อความบันเทิง โดยเฉพาะนักเรียนสายศิลปศาสตร์และนักเรียนหญิง ดังนั้นในการเลือกใช้บริการต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต จึงเป็นไปเพื่อความเพลิดเพลิน ได้แก่ การเลือกเข้า Web site เกี่ยวกับความบันเทิง และใช้ Newsgroups เพื่อความบันเทิงสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อองอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์ (2539) ซึ่งพบว่านักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เปิดรับเนื้อหาจากเว็บไซต์ ไซด์เว็บประเภทบันเทิงมากที่สุด

ในการใช้อินเทอร์เน็ต นักเรียนใช้บริการ เว็บไซต์ไซด์เว็บ มากที่สุดรองลงมาได้แก่ การใช้ E-mail ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ เพ็ญทิพย์ จิรพินนุสรณ์ (2539) ซึ่งศึกษากับนักศึกษาและบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ และพจนารถ ทองคำเจริญ (2539) ซึ่งศึกษากับอาจารย์และนิสิตนักศึกษา ก็ได้ผลเช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตามเหตุผลการใช้อินเทอร์เน็ตในประเด็นที่ว่า มีประโยชน์ต่อการเรียน ก็ค่อนข้างสูง ซึ่งสอดคล้องกับประเภทของ Web site ที่เลือกเข้าเป็นอันดับสองรองจาก ความบันเทิง ได้แก่ Web site เกี่ยวกับความรู้และการศึกษา รวมทั้งประโยชน์ที่ได้จากอินเทอร์เน็ต ในประเด็นที่ว่า ได้รับความรู้ ก็ค่อนข้างสูงเช่นกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะในการใช้อินเทอร์เน็ตแต่ละครั้งนักเรียนอาจมีเหตุผลหลายประการซึ่งสอดคล้องกับ กันยา สุวรรณแสง (2532)ที่ว่าพฤติกรรมบางอย่างโดยหนึ่งอาจสนองความต้องการได้มากกว่าหนึ่งอย่างในเวลาเดียวกัน เช่นกรณีนี้คือ ได้ทั้งความรู้และความบันเทิง

พฤติกรรมระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ต

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยสัปดาห์ละ 6.67 ชั่วโมงและใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยครั้งละ 1.78 ชั่วโมง นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตวันธรรมดาในช่วงเวลากลางวัน โดยใช้อินเทอร์เน็ตตามลำพัง รองลงมาคือ ใช้กับเพื่อน สอดคล้องกับข้อมูลที่ว่าส่วนใหญ่แล้วโรงเรียนเปิดให้ใช้อินเทอร์เน็ตในช่วงพักเที่ยง ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนจะติดตั้งคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ไว้ในห้องคอมพิวเตอร์ ซึ่งในเวลาปกติต้องใช้สอนนักเรียนในวิชาคอมพิวเตอร์ โรงเรียนจึงเปิดให้ใช้อินเทอร์เน็ตเฉพาะช่วงที่ไม่มีการเรียนการสอนซึ่งได้แก่พักเที่ยงและช่วงเย็นหลังเลิกเรียน ดังนั้นพฤติกรรมระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ตสืบเนื่องมาจากพฤติกรรมก่อนการใช้อินเทอร์เน็ตคือนักเรียนส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียน ปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตจึงสอดคล้องกับการเปิดให้บริการของโรงเรียน เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตวันธรรมดาในเวลากลางวัน นักเรียนส่วนใหญ่ใช้บริการเวปไซด์ไวด์เว็บ เลือกเข้าเว็บไซต์ด้านความบันเทิง โดยเข้าเว็บไซต์ภาษาอังกฤษมากที่สุดรองลงมาคือเว็บไซต์ภาษาไทย นักเรียนส่วนใหญ่ใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ดังนั้นในการเลือกใช้บริการต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต จึงเป็นไปเพื่อความเพลิดเพลิน ได้แก่ การเลือกเข้า Web site เกี่ยวกับความบันเทิง และใช้ Newsgroups เพื่อความบันเทิงสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อองอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์ (2539) ซึ่งพบว่านักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เปิดรับเนื้อหาจากเวปไซด์ไวด์เว็บประเภทบันเทิงมากที่สุด

ในการใช้อินเทอร์เน็ต นักเรียนใช้บริการ เวปไซด์ไวด์เว็บ มากที่สุดรองลงมาได้แก่ การใช้ E-mail ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ เพ็ญทิพย์ จิรพินนุสรณ์ (2539) ซึ่งศึกษากับนักศึกษาและ

บุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ และพจนานุกรม ทองคำเจริญ (2539) ซึ่งศึกษากับอาจารย์และนิสิตนักศึกษา ก็ได้ผลเช่นเดียวกัน

สำหรับพฤติกรรมระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ตที่นักเรียนชายแตกต่างจากนักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ นักเรียนชายใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งสอดคล้องกับ Jamaludin(1996) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษามาลเลเซียที่ศึกษาอยู่ในต่างประเทศ พบว่า นักศึกษาชายใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่านักศึกษาหญิง นักเรียนชายใช้อินเทอร์เน็ตวันเสาร์-อาทิตย์หรือวันหยุด ใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์(E-mail) เข้าเว็บไซต์ภาษาอังกฤษ ในขณะที่นักเรียนหญิง ใช้อินเทอร์เน็ต 5.37 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตร่วมกับเพื่อน นักเรียนเข้าเว็บไซต์ภาษาไทย

พฤติกรรมระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ตที่นักเรียนสายศิลปศาสตร์ แตกต่างจากนักเรียนสายวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ นักเรียนสายศิลปศาสตร์ ใช้บริการสนทนาออนไลน์ (IRC/Talk/chat) เข้าเว็บไซต์ประเภทความบันเทิง ใช้สนทนาออนไลน์(IRC/Talk/chat)เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ใช้บริการบริการกลุ่มข่าวเพื่อความบันเทิงสนุกสนาน ซึ่งพฤติกรรมทั้งหมดนักเรียนสายศิลปศาสตร์จะมีค่าเฉลี่ยของการใช้มากกว่า

พฤติกรรมระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ตที่นักเรียนในกรุงเทพฯและปริมณฑล แตกต่างจากนักเรียนต่างจังหวัด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ นักเรียนในกรุงเทพฯและปริมณฑล มากกว่านักเรียนต่างจังหวัด ซึ่งนักเรียนในต่างจังหวัดส่วนใหญ่ใช้ในวันธรรมดาตอนกลางวัน(09.00น.-15.59น) ใช้อินเทอร์เน็ตร่วมกับเพื่อน เข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับความรู้และการศึกษา เข้าเว็บไซต์ภาษาไทย จะเห็นได้ว่าการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนต่างจังหวัดขึ้นอยู่กับโรงเรียน ดังนั้นปริมาณการใช้และพฤติกรรมการใช้ของนักเรียนต่างจังหวัดปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียนจึงมีมาก ซึ่งแตกต่างกับนักเรียนในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล การใช้อินเทอร์เน็ตค่อนข้างเป็นอิสระ พฤติกรรมการใช้จึงขึ้นอยู่กับความพร้อมและความต้องการ

ในด้านของการใช้บริการ พบว่า นักเรียนสายศิลปศาสตร์ ใช้บริการต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต เพื่อความบันเทิงสนุกสนาน โดยเข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับความบันเทิงและใช้บริการกลุ่มข่าวเพื่อความบันเทิงสนุกสนาน รวมทั้งใช้บริการสนทนาออนไลน์(IRC/Talk/chat) เพื่อติดต่อสื่อสาร

กับเพื่อน ซึ่งแตกต่างกับนักเรียนสายวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ก็เป็นไปตามลักษณะเฉพาะของสาขาที่เรียนเพราะนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นสายที่มีลักษณะการเรียนที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารและเรียนรู้เกี่ยวกับมนุษย์

พฤติกรรมหลังการใช้อินเทอร์เน็ต

พฤติกรรมหลังการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการใช้ นั่นคือประโยชน์ที่ได้จากการใช้อินเทอร์เน็ตคือได้รับความเพลิดเพลิน โดยเฉพาะนักเรียนสายศิลปศาสตร์ ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนสายวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่อย่างไรก็ตาม ประโยชน์ที่ได้รับจากอินเทอร์เน็ต ที่มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง ได้แก่ ได้รับความรู้ มีเพื่อนใหม่มากขึ้น และการใช้ภาษาอังกฤษดีขึ้น โดยเฉพาะ นักเรียนในกรุงเทพฯและปริมณฑล มีค่าเฉลี่ยของการใช้ภาษาอังกฤษดีขึ้น มากกว่า นักเรียนต่างจังหวัด ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า อินเทอร์เน็ตสามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ได้หลายประการพร้อม ๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับ พฤติกรรมหลังการใช้อินเทอร์เน็ตประการต่อไป คือ นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากอินเทอร์เน็ต ไปใช้ประโยชน์ในการศึกษา นำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากอินเทอร์เน็ตไปสนทนาแลกเปลี่ยนกับบุคคลอื่น และ ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

ทัศนคติต่ออินเทอร์เน็ต

ด้านทัศนคติต่ออินเทอร์เน็ตนักเรียนเห็นว่า การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้นักเรียนมีความรู้รอบตัวกว้างขวาง เป็นคนทันสมัย การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและใช้ง่าย การนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการศึกษาในปัจจุบันเป็นสิ่งที่คุ้มค่า เป็นการทำให้การศึกษาก้าวหน้า และสำหรับคนไทยการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งจำเป็น แสดงให้เห็นว่า นักเรียนเห็นความสำคัญของการใช้อินเทอร์เน็ตโดยเห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับ พิเชฐ ดุรงคเวโรจน์ (2540) ที่กล่าวไว้ว่า อินเทอร์เน็ตต้องเป็นปัจจัยสำคัญของโรงเรียนในอนาคต

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม

ในการทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมผู้วิจัยอภิปรายในภาพรวมของแต่ละกลุ่มพฤติกรรมดังนี้

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตด้านวันเวลา จากผลการวิจัยพบว่าในการที่นักเรียนจะใช้อินเทอร์เน็ตวันและเวลาได้นั้นย่อมมีปัจจัยที่ส่งเสริมได้แก่ การเป็นสมาชิกอินเทอร์เน็ตของนักเรียน ขนาดของโรงเรียน และการเปิดให้ใช้อินเทอร์เน็ตของโรงเรียน เป็นปัจจัยทางบวกของปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลถึงนักเรียน 2 กลุ่มคือ นักเรียนที่ไม่มีอินเทอร์เน็ตที่บ้าน ปริมาณการใช้ย่อมขึ้นอยู่กับบริการของโรงเรียน ในขณะที่นักเรียนที่มีอินเทอร์เน็ตที่บ้าน ปริมาณการใช้ก็ขึ้นอยู่กับความเป็นสมาชิกของนักเรียนเอง สำหรับช่วงเวลาของการใช้นั้นนักเรียนจะใช้เวลาได้ก็ขึ้นอยู่กับสถานที่ ที่ความสะดวกในการใช้ในแต่ละช่วงเวลานั้น ได้แก่การใช้ตามเวลาที่โรงเรียนเปิดให้ใช้บริการ หรือหากที่บ้านมีอินเทอร์เน็ตก็สามารถทำให้ใช้อินเทอร์เน็ตในตอนกลางคืนได้

ในด้านบุคคลที่นักเรียนร่วมใช้อินเทอร์เน็ตเหตุผลสำคัญในการใช้อินเทอร์เน็ตร่วมกับบุคคลต่าง ๆ คือการเรียนรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต เป็นต้นว่า นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตร่วมกับผู้ปกครองก็เพราะนักเรียน เรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ตจากผู้ปกครอง หรือถ้าใช้อินเทอร์เน็ตร่วมกับเพื่อนก็เพราะต้องการเรียนรู้อินเทอร์เน็ตจากเพื่อน

การใช้บริการต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ตมีปัจจัยมาจากเหตุผลของการใช้อินเทอร์เน็ต และการตอบสนองความต้องการในการใช้ โดยนักเรียนที่เข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับความรู้และการศึกษาก็เพราะอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์ต่อการเรียน โดยมีปัจจัยประกอบคือการเปิดให้บริการของโรงเรียนในช่วงพักเที่ยง สำหรับนักเรียนที่เข้าเว็บไซต์เกี่ยวกับความบันเทิง ก็เพราะต้องการความเพลิดเพลิน เป็นปัจจัยสำคัญ ในด้านการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการใช้ได้แก่ทัศนคติต่ออินเทอร์เน็ตทำให้มีความรู้กว้างขวางรวมทั้งการเป็นสมาชิกอินเทอร์เน็ตของนักเรียนและผู้ปกครองและการเปิดให้บริการของโรงเรียนตลอดเวลา ทั้งนี้เพราะการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ นักเรียนต้องมี Account จึงขึ้นอยู่กับความเป็นสมาชิกอินเทอร์เน็ตของนักเรียนหรือผู้ปกครอง หรือการใช้ Free E-mail ของเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่ให้บริการ ก็ย่อมมีปัจจัยคือ การเปิดให้บริการของโรงเรียนตลอดเวลาของโรงเรียนซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถ รับ-ส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ได้ตามต้องการ ปัจจัยสำคัญที่นักเรียนใช้บริการสนทนาออนไลน์ ได้แก่เหตุผลของการใช้อินเทอร์เน็ตที่ว่าใช้อินเทอร์เน็ตเพราะสามารถทำให้พูดคุยกับคนอื่น ๆ ที่ใช้อินเทอร์เน็ตได้และได้ฝึกภาษาอังกฤษ ในการใช้บริการสนทนาออนไลน์ ส่วนใหญ่ นักเรียนใช้ติดต่อพูดคุยกับเพื่อน ซึ่งเป็นอีกบริการของอินเทอร์เน็ตที่นิยมใช้เพราะสามารถโต้ตอบกับได้ทันที ในด้านการใช้บริการกลุ่มข่าว (Newsgroup) ส่วนใหญ่ นักเรียนใช้เพื่อความบันเทิงสนุกสนานและปัจจัยที่สำคัญคือเห็นผู้อื่นใช้จึงใช้บ้าง ซึ่งก็เป็นลักษณะเด่นของวัยรุ่นที่มักพฤติกรรมที่แสดงออกเหมือนกับเพื่อน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิง ดังนั้นในการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการศึกษาจึงควรสอดแทรกเนื้อหาความรู้ควบคู่ไปกับความบันเทิง
2. จากผลการวิจัย พบว่า การใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนส่งเสริมของโรงเรียนเนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตที่โรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนจึงควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อินเทอร์เน็ตให้เพียงพอ กับความต้องการ รวมทั้งการจัดให้บริการการใช้อินเทอร์เน็ตให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้ศึกษาลักษณะของผู้เรียน (learner characteristics) ซึ่งอาจจะเป็นตัวแปรที่น่าจะ ศึกษาต่อไป
2. ปัจจัยที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ได้จำกัดใน 5 กลุ่ม อาจจะมีปัจจัยอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนด้วยก็ได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย